

SITUATION

S

T

M

#287

OKTOBER 2021
ÅRGÅNG 26

PRIS: 60 kronor
BILJÄREN ERHÅLLER HÄLFTEN

+ BIM ERIKSSON
LISA KIRSEBOM
ANNA SILWERULV

*En countrysjungande
blåbärskung från
Björkhagen. Om sångröst,
lokalpatriotism och att
äta andalusiskt.*

David Ritschard

Vad har ditt bolån med hemlöshet att göra?

Jo en hel del faktiskt.

För vi lånar inte bara ut pengar. Vi arbetar med boende och boendeekonomi. Vi vill göra det lättare för människor att fatta de där kloka besluten. Vare sig man är nöjd där man bor eller är på väg någon annanstans. Vare sig man vill renovera eller fixa eller bara bo. Och det kan ju vara lätt att säga.

För det finns vissa av oss som har det svårare på bostadsmarknaden. De av oss som är hemlösa. Ingen av oss vill såklart vara hemlös. Men ibland blir livet inte som en tänkt sig. Det är därför vi stöttar Situation Sthlm, som hjälper de av oss som är hemlösa och socialt utsatta att hitta en väg tillbaka till en tryggare och mer ordnad tillvaro. Med ditt bolån hos SBAB så hjälper du fler att få tak över huvudet.

SBAB!

INNEHÅLL

OKTOBER 2021

Lisa Kirsebom

Har skrivit en bok om varför det är svårt att få fram organ, vad som krävs för att förändra det. Som donationsläkaren i Stockholm, som ilsknade till och började ställa krav. Och på några år dubblade antalet organdonationer.

ASA WALLIN

Sidan 12.

PRESSBILD

Anna Silwerulv

Som dräkt- och textilhistoriker på Vasamuseet studerar hon sömmar, tillskärning, slitage och lagningar. För att kunna berättar mer om plaggen som bars ombord. Och vem som bar dem.

Sidan 30.

Förvärrat spelberoende

För personer med en problematisk relation till spel, har pandemin varit en försvårande tid. Närmare sjuttio procent av samtalen till stödlinjen handlar om spel på nätkasino. För värden är gruppen spelberoende svår att nå.

ISTOCKPHOTO

Sidan 24.

Omslag #287

Anneli Hildonen
fotograferade
David Ritschard.

ANNELI HILDONEN

"Jag måste hushålla om jag ska ha hatten på, håret blir lite vågigt av att ha det."

Country-sångaren **David Ritschard**, aktuell med skivan *Blåbärskungen*, har cowboyhatten på sig alltmer sällan – han vill i stället bli en synlig ambassadör för flint-Sverige.

Sidan 16.

ALLTID I SITUATION STHLM

9 Situation Waldersten

Månadens bild av konstnär Jesper Waldersten.

10 Gata fram och tillbaka

Atterbomsvägen, Fredhäll.

29 Korsord

Lös månadens kryss.

30 Svepet

Bim Eriksson tecknar *Baby Blue*, "Star Wars" på åländska, Karin Broos gör filmaffisch, Situation Sthlm-medarbetare släpper bok, med mera.

32 Dåtid Sthlm

Oktober 2013.

GATUPLANET

5 Säljaren

Bo Hellenfors.

14 Med egna ord

Säljarnas sidor – texter från gatan.

23 I gatuplanet

- Rolf Stenderup om bandy
- Många jobb-vakanser i stan
- Fler vräkta barnfamiljer
- Spel och hälsa undersöks

SITUATION

REDAKTION Chefredaktör och ansvarig utgivare Ulf Stolt, ulf@situationsthlm.se, 08-54595390 **Reporter** Gerd Eriksson, gerd@situationsthlm.se, Maria Hagström, maria@situationsthlm.se (föräldraledig), **Art Director** Johan Olsson **Webbredaktör** Jenny Lindroth **Medverkande fotografer och illustratörer** Anneli Hildonen, Magnus Sandberg, Jesper Waldersten. För osignerat material svarar redaktionen. Redaktionen ansvarar ej för insänt icke beställt material. **Hemsida** www.situationsthlm.se **E-post** red@situationsthlm.se

Räckvidd 98 000 läsare (Orvesto konsument helår 2020) **Upplaga** 14 600 ex/mån (TS helår 2021) ISSN: 1400-4437 **LEDNING & ADMINISTRATION** VD Pia Stolt, pia@situationsthlm.se, 08-54595387 **Adress** Torkel Knutssonsgatan 37, 118 49 Stockholm **Tel** 08-54595381 **Organisationsnummer** 556649-1071 **Plusgiro/Bankgiro** pg. 255989-6 bg. 5774-9327 **SOCIAL VERKSAMHET**

Verksamhetschef, sociala verksamheten Jenny Lindroth, jenny@situationsthlm.se, 08-54595388 **Samordnare** Ingmar Olofsson, ingmari@situationsthlm.se, 08-54595381, Jonas Svensson, jonas@situationsthlm.se, 08-54595381 **Telefonnummer distribution** 08-54595381 **Öppettider** Måndag till fredag kl. 8-15 **Organisationsnummer** 8024 11-1497 **Plusgiro/Bankgiro** pg. 28 19 18-3 bg. 5357-3259 **ANNONSERING & PRENUMERATION** Herman Sundgren, herman@situationsthlm.se, 08-54595394, Catharina Persson, catharina.persson@mediakraft.se, 070-977 20 20 Robert Wallner, robert.wallner@mediakraft.se, 070-992 53 43 **Privatprenumeration** 11 nummer kostar 660 kronor **E-post** situationsthlm@flowinfo.se **Tryck** V-TAB Vimmerby 2020 **Miljö** Plasten runt tidningarna är en PE-folie. Den är återvinningsbar och lämnas i containern för plast vid återvinningsstationerna.

441 Tryck 428

Med oss reser du aldrig ensam.

När vi reser tillsammans är hjälpen aldrig långt borta. Ser du någon som stör eller förstör? Visa kollektivkurage och chatta med vår trygghetscentral dygnet runt i SL-appen eller ring oss på 020-120 25 25.

FAKTA HEMLÖSHET

33 250 personer lever i hemlöshet i Sverige, enligt Socialstyrelsens definition av hemlöshet.

Där ingår personer i akut hemlöshet, personer som saknar boende efter institutionsvistelse, personer som bor inom den sekundära bostadsmarknaden och personer som bor kortsiktigt hos familj, släkt eller andra privatpersoner.

I Stockholm vistas enligt den senaste mätningen 7 247 hemlösa personer och av dessa lever 1 558 i akut hemlöshet.

OM SITUATION STHLM

Sedan 1995 säljs Situation Sthlm av hemlösa människor i Stockholm och Mälardalen.

Konceptet med gatutidningsförsäljning har visat sig vara en framgångsrik metod att arbeta med hemlösa människor på, eftersom det ger tidningssäljaren en möjlighet att tjäna egna pengar genom att arbeta, samtidigt som tidningen – i sig – fungerar som en kanal för påverkan, opinionsbildning och debatt kring frågor som rör de hemlösa säljarnas situation.

Situation Sthlms sociala verksamhet med arbete och sysselsättning, individuellt stöd och motiverande samtal, skri-varverkstad och möjlighet att ha sin post hit, café, tillgång till datorer, telefon och juridisk rådgivning, fyller en mycket viktig funktion för de hemlösa människor som tar del av verksamheten.

Närmare 80 procent av Situation Sthlms säljare upplever en positivt förändrad livssituation sedan de började sälja Situation Sthlm.

**"Jag
drömmer att
folk ska köpa
tidningar av
mig."**

Bo Hellenfors

Funkar drömfångaren?

– Ja. Jag drömmer att folk ska köpa tidningar av mig. Så fångar den upp den drömmen. Skämt åsido, jag säljer inte mer tidningar för att jag har den. Tyvärr.

Var kommer den från?

– Jag hittade den, låg på backen nästan mellan Högdalen och Rågsved. Det är en inkagrej, en

indiangrej. Först hade jag den hängande på lampan bredvid sängen några månader. Jag har haft den i hatten kanske en vecka, två veckor.

Bo Hellenfors står i Häggvik och Västberga och säljer tidningar. Han har inte märkt av de slopade restriktionerna särskilt mycket ännu. Men tycker det känns bra att nu ha tagit båda sprutorna.

Situationist "Dela gärna våra inlägg så hjälper du andra att hitta säljare."

Låt *Situation Sthlms* säljare bli en del av ditt sociala medieflöde. Följ oss på Instagram: @situationsthlm.

UR ARKIVET: # 88, AUGUSTI 2004

Urbana upptäckare i Stockholm. Dolda rum under stan att upptäcka och undersöka. Och ge namn som **Tariqgrottan**, **Akaytemplet**, **Ormen** och **Drömmarnas brunn**.

Ken Ring har lugnat ner sig och satsar på att bli mångmiljonär och stor i USA. Tredje och sista delen av **Claes Carlsson** sommarföljetong *Wilhelm Tells gåta*. Parkteaterpubliken porträtteras. En dag i lastbilschauffören och författaren **David Ericssons** liv.

Allt fler får försöks- och träningslägenheter i stan. Och stadsdelen Enskede-Årsta samarbetar med hyresvärdar för att i tid kunna hindra vräkningar. Säljaren **Jocke Säbom** berättar om när han sålde gatutidningen "Hinz&Kunzt" i Hamburg.

The Hives ger ut *Tyrannosaurus Hives*, filmen *Dag och natt* med **Mikael Persbrandt**, **Inger Edelfeldts Svarta lådan** och Moderna museet tar ett grepp på samtidskonsten med utställningen "Svenska hjärtan".

SAGT I SOCIALA MEDIER

INSTAGRAM @annabonnevier59 **Tur att det finns sådana som du, jag kämpar på min nivå!**

FACEBOOK @Catrin Andersson **Hoppas att fåglarna kan visa dig vägen till det vackraste boendet.**

INSTAGRAM @angesnora **Hej Madde! Här får du en hälsning från Västkusten. Hoppas att försäljningen går strålande!**

FACEBOOK @Sofia Hansson **Finaste Cari. Lycka till med försäljningen och ta hand om dig!**

@Inge Adolfsson (via Facebook):

"Jag kommer att köpa boken. En gubbe på 80 lovordar ditt initiativ."

Om Bianca Kronlöv, som intervjuades om sin bok *Brev till mannen* i förra numret.

Instagram: @situationsthlm

Facebook: Situation Sthlm

Twitter: @SituationSthlm1

Ledare

En blåbärskung i Björkhagen

DET MÖRKNAR TIDIGARE redan.

Rivarna har börjat plocka ner paneler och isolering på huset mitt emot – de kastar allt i en stor blå container som står i en inhägnad, det dånar mellan husen när något extra tungt langas i.

Och det är alltjämt lika intressant när poliserna kommer utspringande från stationen snett över gatan, kastar sig in i bilen, vrider om nyckeln, slår på blåljusen och styr iväg.

Det blåser gulnande löv nedför gatan. Fler och fler av vesporna vid

cykelställen på andra sidan gatan har skyddsöverdrag på sig.

COUNTRYSÅNGAREN David Ritschard – aktuell med skivan *Blåbärskungen* – slår ut med armarna i soffan i sin lägenhet i Björkhagen och ser sig omkring i vardagsrummet. Från en etta i Enskededalen utan balkong till hit. Genom internbyte i allmännyttan.

– Jag kan dö här. Jag kan ha en bebis här – vilket jag hoppas få en gång. Den tryggheten som ger friheten är helt enorm. Jag har

ju kompisar i fyrtioårsåldern som flyttar runt i andra och tredje hand med barn. Det är också fullt att det ska kännas som ett privilegium, det borde vara självklart att man kan hyra en bostad i den stad man är född och uppvuxen.

NÄR LISA KIRSEBOM, vetenskapsjournalist, och hennes man gick i väntan på hans levertransplantation, beslutade hon sig för att skriva en bok. Om vilja, donationer och varför organen inte räcker till. Friluftskonsert i kollektivtrafiken.

Återbruk återuppstår.

Anna Silwerulv forskar i textilierna som man fann i samband med bärgningen av Vasa. Och Bim Eriksson har ägnat merparten av de senaste fyra åren åt att teckna dystopin *Baby Blue*.

Ulf Stolt
chefredaktör & ansvarig utgivare
ulf@situationsthlm.se

Dani Khosaba, kör en 60 meter hög tornkran. Sista biten upp till hytten klättrar han.

– **JAG HAR ALLTID** velat bli kranförare. Min pappa körde mobilkran i Bagdad och när jag var åtta år fick jag sitta i hans knä och känna på spakarna. Då bestämde jag mig.

– Det tar mig fem minuter att ta mig upp i kranen. Hissen stannar under hytten så sista biten klättrar jag. Jag är nere två gånger om dagen när det är rast, och skulle jag bli kissnödig ändå så kissar jag i en flaska och tar med ner. Men jag har rätt att åka ner om jag behöver.

– Som kranförare har du en slingor, krankopplare, på marken som du har kontakt med via radion och som säger vad som ska flyttas och vart. Ofta brukar det vara lite dötid mellan lyften, men här på Slussen flyttar vi saker hela tiden. Det har varken jag eller slingern varit med om på nåt annat bygge de senaste tio åren. Jag har jobbat i kranen här sedan maj 2018 och kommer att vara här i två år till. Och det är kranen jag kör som hade julgransbelysningen.

– Jag kör en Liebherr 630, det är tornkran. Den är 60 meter hög och armen är 81,4 meter och den kan lyfta 20 ton. Det är balkar, rör, gjutformar och armeringsstål som ska till olika platser på bygget.

BERÄTTAT FÖR **GERD ERIKSSON**
FOTO AV **MAGNUS SANDBERG**

HUVUDSTAN

64

procent av de som läser heltid på Stockholms universitet är kvinnor. Av de aktiva doktoranderna är 51 procent kvinnor, av professorerna bara 34 procent. Riksdagen har bestämt att det ska finnas mål för könsfördelningen bland nyrekryteringar av professorer på lärosätena.

40

olika scener runt om i Stockholm bjuder på jazz i världsklass under Stockholm Jazz Festival den 15-24 oktober. Totalt finns det cirka 200 spelningar att välja på.

Med guidad buss till konsthantverket

KONST Sthlm Craft Week erbjuder hundra olika programpunkter med fokus på samtida konsthantverk. Nytt för i år är Craft Tour, en buss som kör runt till delar av programmet som ligger lite i utkanten av stan. Ett stopp är på Gunilla Kihlgrens glashytta i Hägersten, ett annat i Aspudden på Hanna Hedmans soloutställning med skulpturala objekt i metall.

Och i det gamla industriområdet Henriksberg blir det ett besök hos ateljékollektivet "Åttiofjärde konsthal-len" som drivs av konstnärerna själva, de arbetar mestadels i materialen trä, textil och metall.

– Bussturen bjuder bland annat på chansen att besöka konsthantverkarnas studior och ateljéer. Sen är det också en jättefin buss, säger Helena Pernow, projektledare för Sthlm Craft Week.

På bussen finns en konstguide som tar hand om gruppen och guidar

Helena Pernow

RAITIBUSS

inför varje stopp.

Turen pågår i sex timmar, startar på Södermalm och avslutas med en After Craft på Mosebacke. Sthlm

Craft Week pågår mellan 30 september och 3 november och bussen med Craft Tour rullar under lördagen.

GERD ERIKSSON

"Jag hänger tvätt. Badrumsfönstret är öppet. Jag hör pistolskott, men reagerar inte utan fortsätter att hänga tvätten."

I en krönika i Fokus 23 september skriver sjuksköterskan Nalin Pekgul om hur de många skjutningarna påverkar henne.

Återvinning återuppstår

MILJÖ Pop-up containern för återbruk cirkulerar på olika platser i inner- och ytterstaden även på helgerna i oktober.

I den bemannade containern går det att lämna mindre möbler, kläder, lampor, gamla färgburkar, batterier och trasiga saker. Helt enkelt sådant du inte vill ha längre och som kan tas i bruk av någon annan eller som kan återvinnas.

Det är också fritt fram att ta med sig saker hem från fyndhörnan.

Pop-up återbruk är till för dem som går eller cyklar så att det ska vara lätt att göra sig av med

ägodelar på ett miljökänt sätt. Det finns en lådcykel att låna för att kunna transportera grejer till och från Pop-up återbruk.

Turlistan finns på Stockholm Vatten och Avfalls hemsida.

GERD ERIKSSON

PRESSBILD

Kollektiv friluftskonsert

MUSIK Under morgon- och kvällsrusningen den 30 september bjuder blåsartrion Fri Luft på konsert på perrongen på Handens pendeltågsstation och i Västerhaninge centrum.

Repertoaren blir åt det jazziga hållet, men det går också bra att önska låtar, hälsar Staffan Findin som spelar trombon. När publiken själv får önska brukar det kunna bli både Evert Taube och låtar från Melodifestivalen.

Fri luft kallar sig själva Sveriges mest användbara trio. De spelar gärna sina instrument utomhus

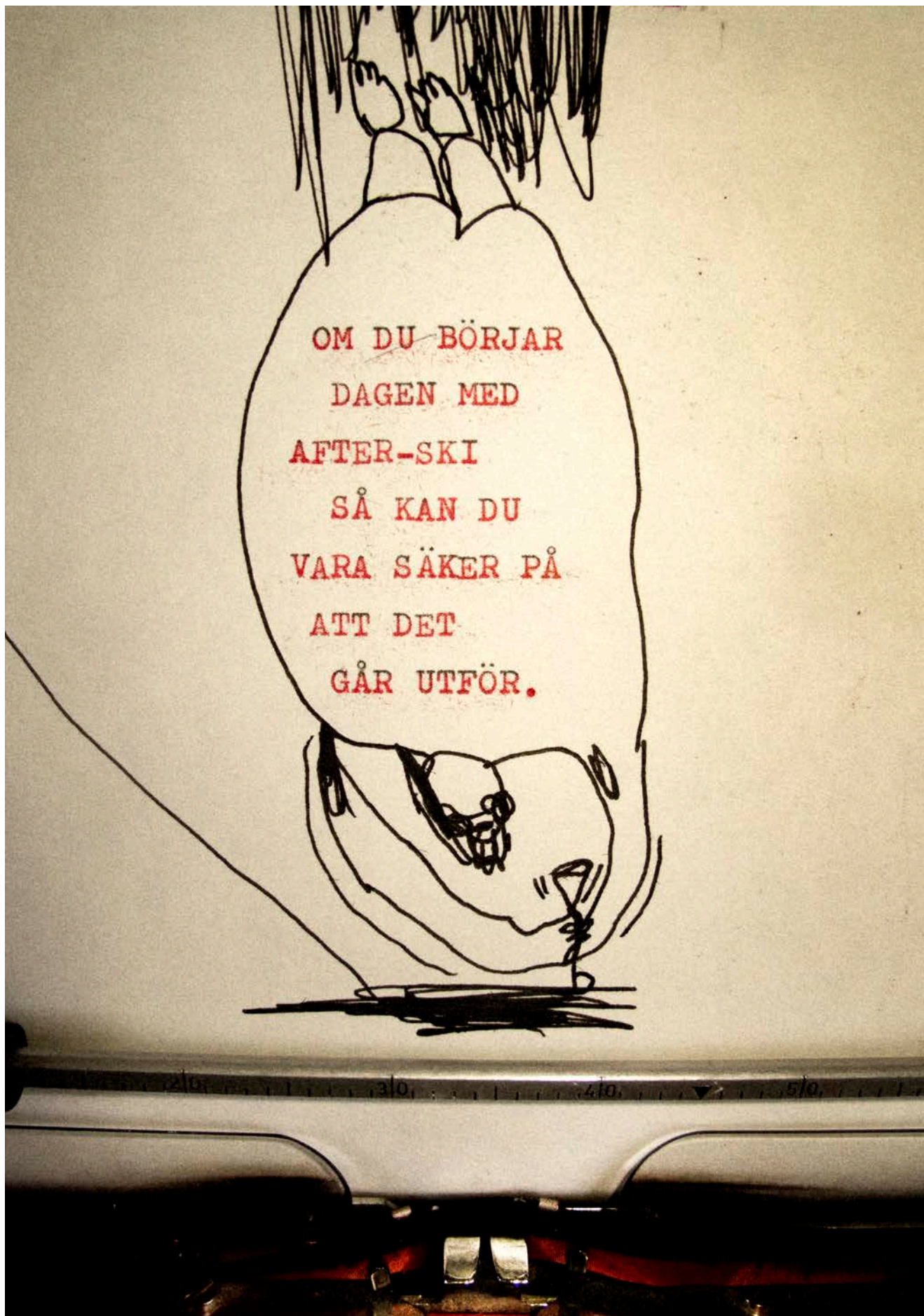

ELUOT ELLIOT

och har spelat i både utsiktstorn, på fotbollsplaner, i en eka och även hängande i knäveckan i en klätterställning.

Konserterna är mellan 07.45 till 08.30 och 16.30 till 17.15.

GERD ERIKSSON

OM DU BÖRJAR
DAGEN MED
AFTER-SKI
SÅ KAN DU
VARA SÄKER PÅ
ATT DET
GÅR UTFÖR.

Atterbomsvägen, Fredhäll 11.33-11.59

Skäggrimming 150 kronor, Essingeleden som sväljer sig in i berget, parkerade cyklar, en kattställning utan katt och två joggare, en utan tröja. Atterbomsvägen har sin plats ovanför vattnet.

TEXT ULF STOLT FOTO MAGNUS SANDBERG

DEN VITA DÖRREN till hårsalongen i hörnet Palmbladsvägen står uppställd.

Enligt trottoarprataren kostar en herrklippning 350 kronor, damklippning 400-500 kronor, skäggrimming 150 kronor, färgning och slingor går på mellan 1 000 och 3 000. En blond kvinna sopar golven där inne och när ljudet av en motorcykel plötsligt sliter hål på stadsljuden utanför stannar hon till vid ett av fönstren mot gatan och tittar ut.

Men motorcykeln har redan hunnit passera.

Enkelriktat hela vägen från när man svänger in från Stagneliusvägen. Bilar parkerade utmed båda sidor av gatan.

Essingeleden både liksom böjer sig bort och sväljer sig in i berget under.

De femton husen utmed Atterbomsvägen är mestadels femvåningshus i ljusa baskulörer, där den översta våningen är liksom en påbyggnad uppe på taket, vilket skapar terrasser i flera väderstreck. Husen är byggda i vinkel mot gatan då kortsidorna på husen på så vis blir riktade rakt söderut.

DET KOMMER UPP två joggare från trapporna ner mot gångstigarna som leder ner till vattnet på andra sidan muren. En av dem har tagit av sin t-shirt och springer med den i

handen. Han med tröjan på har lurat i och skrattar när han passerar.

Bakom en av bänkarna med utsikt över Essingeledens inlopp ligger en hög kapade grenar från ett avslutat arboristjobb i närheten.

Papperskorgen intill nästan tom.

På ett elskåp ett till hälften bortrivet klistermärke från "Svensk reggae på FB". Under klistermärket en lapp från Handyhelp – de utför sysslor som installation av disk- och tvättmaskin, montering av lampor, enklare vvs-arbeten och annat. Kostar inte en förmögenhet att anlita, enligt dem själva.

En kvinna med mönstrade, turkosa

yogapants har öppnat bakluckan på sin bil. Hon är i färd med att lasta in en stor kartong i bilen, innehållande en altantvätt.

EGENTLIGEN BÖRJAR Atterbomsvägen från två olika håll – numreringen startar i slutet av backen där den krokar på Stagneliusvägen igen och där Klastorpskolan ligger på nummer 1.

I ett fönster i huset mitt emot skolan en kattställning med klösbråda och kudde högst upp. Dock ingen katt.

Men själva bilvägen, då den är enkelriktad hela vägen, tar sin början där numreringen slutar.

En bil från ett klotteranerings-

företag stannar till framför ett hus. En av dem går ur bilen, tittar på det som klottrats, känner med handen på det, går sen tillbaka till bilen och de fortsätter gatan ner.

Sista huset vinklat söderut. Vid liberala ungdomsförbundets lokaler till höger om entrédörren står så många cyklar parkerade utanför att det inte går att öppna dörren. På andra sidan entrédörren ett designföretag – dörren öppen, affischer i höfstret i två rader fästa på snören, två orange plaststolar utanför.

Nästan i gatans riktning kommer ett flygplan på väg inför landning på Bromma. 🛩

Lisa Kirsebom bestämde sig för att skriva en bok om organdonation när hennes make väntade på en ny lever. I boken *Ur döden liv* lyfter hon olika aspekter av organdonation och tar reda på varför organen inte räcker till. Trots att viljan hos människor att donera är hög. **TEXT GERD ERIKSSON FOTO ÅSA WALLIN**

ORGANISERAD

snitt dör en person i veckan i Sverige i väntan på organ.

Detta trots att nio av tio svenskar är positivt inställda till att donera sina organ. Någonstans haltar det.

– Jag ville göra en kartläggning av varför det är så svårt att få fram organ, vad det är som krävs. Det har varit en pedagogisk utmaning att skriva boken eftersom det inte är ett lätt ämne.

Lisa Kirsebom har pratat med forskare, läkare, sjuksköterskor och religiösa ledare som alla på något sätt kommer i kontakt med organdonation i sitt arbete. Som en röd tråd i boken löper också berättelser från människor som väntar på ett nytt organ eller som fått ett.

Det kan vara ett hjärta, en lever, en njure, lungor eller till och med en livmoder. Fakta varvas med personliga berättelser.

Och Lisa Kirsebom tydliggör att det är bara de som vårdas i respirator som kan komma ifråga att bli donatorer.

Organen behöver vara syresatta in i det längsta för att donationen ska ha en chans att lyckas. Vårdpersonalen på intensivvårdsavdelningar har en viktig och komplex roll, de ska med alla medel först rädda ett liv, samtidigt som de ska kunna ha donation i åtanke.

Organ från en människa kan rädda åtta andra människors liv.

– Det finns människor som är rädda för att

ett ”ja” till organdonation skulle betyda att de inte får maximalt bra vård om de råkar ut för nåt. Så är det inte alls. Tvärtom behöver man vårda en person oerhört omsorgsfullt ända in i det sista, och till och med efter döden, för att en organdonation ska fungera.

DET ÄR VIKTIGT ATT GÖRA SIN VILJA KÄND, BÅDE OM MAN VILL ELLER INTE VILL DONERA SINA ORGAN.

I boken finns exempel på en regionalt ansvarig donationsläkare i Stockholm som ilsknade till över flatheten att få fram donatorer. Hon krävde en tydlig redovisning från de som hade mandat att besluta om hur personalen skulle arbeta med organdonationer och frågade även intensivvårdscheferna vad de gjorde för att förbättra situationen med att ta hand om organ.

På bara några år fördubblades antalet organdonatorer i Stockholmsområdet.

– Personalen hade blivit mer uppmärks-

sam och angelägen om att göra donationer möjliga. Att prata om donation med anhöriga och kanske de egna kollegorna kan vara svårt. Men de som jobbar inom intensivvården behöver prata om det, om varför det kan kännas tungt eller till och med obehagligt och även få med sig detta med donation under utbildningen. De är inställda på att rädda liv, genom att ta till vara organ räddar de också liv, vilket inte alla tänker på.

Om ändrade rutiner och ett nytt tankesätt inom intensivvården är en del av att öka tillgången på donatorer, så är ett nytt lagförslag ett annat, menar Lisa Kirsebom.

Och ett lagförslag som gör det tydligt för vårdpersonalen vad som gäller inför en donation är på gång, hon tror att det kommer att klubbas igenom nu i höst.

Så man skall fortsätta att anmäla sig till Donationsregistret?

– Ja, det ska man absolut. Det är viktigt att göra sin vilja känd, både om man vill eller inte vill donera sina organ. Det underlättar för de anhöriga, vilket väl är skäl nog. Men det är också ett sätt som gör att vi talar om donationer.

Lisa Kirseboms man fick en ny lever för två år sedan. Och mår bra i dag. Hon säger att hon känner oändlig tacksamhet över att någon sa ja till att donera. ☺

LISA KIRSEBOM ÅLDER: 45 år **BOR:** I Lund **GÖR:** Vetenskapsjournalist och moderator
AKTUELL: Med boken *Ur döden liv* som handlar om organdonation.

MED EGNA ORD

KORT SAGT & POESI

Boktips

Flickan från ovan

Alice Sebold

● En mördad flicka blickar ner från sin plats i himmelen. Hennes mördare går fri och hennes familj lider då polisen går bet. En varm och kärleksfull berättelse om en fjortonåring som fortfarande existerar, men inte på jorden. Genialitet i bokform.

Album för förlorade bilder

Tina Persson

● På randen mellan liv och död dansar denna poet med ord, strävsamma, tacksamma i harmoni. Jag vill genast läsa fler och följa med på resan. Lite som att bevittna en föreställning av mjuka vilda djur på flykt.

LO

Fundering

● Jag hörde på tv nu på morgonen att barn med läs- och skrivsvårigheter ökat. Därför föreslår jag att det ska finnas åldersgräns på talböcker. När man bara lyssnar och inte läser boken kan man heller inte lära sig skriva. Det kan aldrig vara fel att läsa en godnattsaga för sina barn för den kontakten man får när man läser är obetalbar, dessutom får man en fin stund tillsammans.

KENNET D.

Slukhål

● Tänker på det svarta hålet utan konturer krossande ett slukhål, inåt, neråt centrifugalkraft pressande över lungorna, stramandet över halsen. Vidrör möjligheten snuddar vid det outtalande och tänker det är bäst att låta bli att tiga, sluta sig och förbli i det osynliga om jag inte bara sagt någonting.

LO

Livssituation

● Kära medborgare, jag har varit bostadslös sedan 2014 och bott på diverse behandlingshem, psyket och trappuppgångar och parker. Gjorde personlig konkurs 1992 och fick en lägenhet på Östgötagatan 38, SHIS (Stiftelsen hotellhem i Stockholm) bodde där från 2006-2014. Dock blev jag häktad för våldtäkt, kvinnofridskränkning och innehav av vapen... Blev friad och fick 12 000 kronor i skadestånd. Men blev av med lägenheten på 18 kvm med trinettekök. Har sedan dess varit på luffen. Har stått i bostadskön sedan

2006, så kommer få en egen lya.

Påbörjade skuldsanering i mars i år. Att ha eget boende torde vara en mänsklig rättighet. Sverige är så kallt på vintern att man fryser ihjäl. Har blivit erbjuden lägenheter och erbjudit 6 månadslyror i förskott och en borgensman. Men icke, det krävs en skuldsanering som pågått i minst 6 månader. Nu har det gått 6 månader så jag ser ljuset i tunneln. Är skriven i Nacka kommun och dom tillhör inte Stockholms stad. Säljer Situation Sthlm och får in pengar till snus och mat.

Min SGI är från ett jobb 2003, SGI=sjukpenninggrundande inkomst. Så jag lever på existensminimum. Då jobbade jag som personlig assistent.

Dessförinnan var jag officer på Kungliga Norrlands artilleriregemente. Så jag var betrodde att gå högvakt med Glock sjutton (en pistol) Men ej värdig en egen lägenhet. Jag sitter på Medborgarplatsen och säljer Situation Sthlm. Önskar alla nya som gamla kunder välkomna, att köpa en tidning.

ULF HANSSON

Vän på vift

● Det började med att han satt fast i ett land, inom EU. Kunde inte ta sig till Sverige tack vare pandemin, i två och ett halvt år, innan han väl kunde åka hit och hälsa på. Stannade i Södertälje i elva dagar, sen vidare till Norrbotten där han har ett litet hus, för att plocka bär. Men resan dit tog en vecka. Man undrar vad han gjorde efter han fick veta att han blev lite ölpåverkad. Han hamnade i fyllecell, och hade inga pengar. Fick låna av vänner i Vidsel. Sen

kom han tillbaka hit, allt frid och fröjd.

Han trodde att allt var som innan han åkte utomlands, men insåg att allt förändrats under tiden han varit borta. Nu är han i Halmstad, ringde och sa att allt var skit där med. Vi som lever här vet hur Sverige har förändrats, men inte han. Får man inte sitta och ta en öl på en bänk utan att polisen kommer? Man vet aldrig vad som kommer närmast.

406

Speedway

● I tisdags tittade vi på Piraterna mot Rospiggarna och Rospiggarna vann. Den 14:e september ska de möta Vetlanda och jag hoppas dom vinner. Jag

hejar på Rospiggarna och har också satsat pengar på att dom ska vinna. Grabbarna är så duktiga på att köra!

SUSANNE 294

Attackerad

● Det var en fin, solig, varm dag för en och en halv vecka sedan. Jag var på ett strålende humör, kände mig sprallig, uppåt, hade drivet. Tänkte, "nu jävlar ska jag golva alla kunder som kommer, så dom köper mina tidningar".

Jag såg det inte komma. En arg skrikande kvinna i sextioårsåldern, slår ner som en blix från klar himmel. Hon flög fram mot mig, anklagade mig för att tillhöra en sekt. Att jag är en pedofil... hjärntvättad med mera. Tills jag öppnade munnen och bör-

jade argumentera emot. Under tiden samlades det folk runt omkring, och kåringen fortsatte skrika på mig. Till slut sa hon, när jag sade emot på allt: "Då har du blivit sexuellt utnyttjad". Sedan vände hon på klacken och gick. Där står jag kvar och mitt goda humör var borta, jag ville bara försvinna. Då kommer det fram en annan dam, som hört och sett allt, ger mig en kram och 50 kronor som tröst.

Men jag kände mig nere så jag gick därifrån ändå.

MAGDALENA 407

Livsmedelsbutiken

● I en livsmedelsbutik jag ofta handlar skedde följande händelse.

Jag betalade mina varor sittandes på min rullator. När kassörskan gav igen växel ville det sig inte bättre än att jag tappade en tvåkrona på golvet. Kassörskan frågade om hon skulle hjälpa mig. Jag sa att jag tror jag får tag i tvåkronan. Jag böjde mig ner och fick tag på den.

– Fick du upp den, frågade kassörskan.

– Jag hoppas det är tvåkronan du menar, replikerade jag.

Kassörskan blev högröd och hela kön skrattade. Jag sa "berätta inte detta i fikarummet då blir jag väl portad på livstid".

Nästa gång jag handlade hälsade all personal med ett leende på läpparna. Så följaktligen hade kassörskan berättat denna lustiga historia.

ULF HANSSON

Brända tobaksblad

● Jag anser att alla som är rökare blir utsatta för en massa osmakliga bilder på cigarettpaketerna och det är inte ok. Det skrämmer bara upp människor.

Jag förstår att alla inte tycker om lukten av brända tobaksblad men somliga gillar det, jag är en av dem. Sen förstår jag inte varför det finns så få askkoppar när det uppenbarligen finns de som röker, det måste ju vara lättare att tömma en askkopp än att sopa en hel trottoar, då drar

man ju upp massor med partiklar som även icke rökare och rökare drar ner i lungorna. Det finns de som slänger massor med annat skräp, som icke-rökare slänger lite var som helst. Varför klagas det inte på dessa personer, en del kan stå bredvid en papperskorg och ändå släppa godis- eller glasspapper rakt ner bredvid papperskorgen. Har ni glömt bort den gamla sloganen Håll Sverige rent?!

DAGGE

Han

● 1986 skrivs han ut från Brunnbäcksgården. Han vistades där i 5 år. Sigtuna Folkhögskola. Sedermera 2 månader familjevården Rimbo – Spannmålsvägen. 14 mån. Han kom till bondgården, Vreta, arbetade i ladugården med biffdjur 1,5 år. Blev hela tiden starkare fysiskt. Hårt arbete ger starka muskler, senor och leder.

TORBJÖRN SUNDIN

Här om natten

● När jag nu sitter och skriver ner det här. Det är då jag börjar fundera på vem jag egentligen är. Alice Cooper skrev en gång i tiden en sång som hette "The songs that I never wrote". När jag nu sitter här för mig själv och tänker "Vart fan är katten som hette sotis". Nu läser jag mina i mina gamla pärmar och mina tankar dom svärmar. Var det verkligen jag som skrev dessa texter, låtar och sånger på alla dessa trasiga blad? Nu känner jag att tårarna börjar falla. Jag hör dårarna från för på mig kalla. När dom kalla vindarna utanför mitt fönster svallar.

MARKKU RANTA

UTSTÄLLNING

AVTRYCKAREN

150 ÅR AV POLISFOTOGRAFI

"En av de mest ambitiösa kulturhistoriska fotoutställningarna på senare år"
Dagens Nyheter

 Polismuseet

polismuseet.se

Piksarlivet

Kvinnofridslinjen är en stödtelefon för dig som är utsatt för hot, våld eller sexuella övergrepp.

Ingen fråga är för liten

 020-50 50 50

Kvinnofridslinjen

VILL DU VETA MER? BESÖK GÄRNA KVINNOFRIDSLINJEN.SE

Kvinnofridslinjen drivs av Nationellt centrum för kvinnofrid vid Uppsala universitet och Akademiska sjukhuset på uppdrag av regeringen.

Kung av blåbär

.....

David Ritschard har gått ner lite i tonart, hittat det röstläge som bäst passar att berätta en historia. Med andra soloskivan *Blåbärskungen* fortsätter han sin Stockholmsberättande country, om staden och tillvaron sedd från de södra förorterna. Och han har precis sålt slut som samlartallrik i porslin. Han kröntes till blåbärskung i sängen för några år sedan. Men bär inte cowboyhatt lika ofta längre, för han vill bli ambassadör för flint-Sverige. TEXT **ULF STOLT** FOTO **ANNELI HILDONEN**

.....

Det tar några ringningar på porttelefonen innan den lyckas överrösta ljudet av hårfönen och David Ritschard trycker på knappen och släpper in.

Björkhagen. Två trappor upp. Andra dörren från vänster.

Han är ekiperad och klar – en vintage George Jones-t-shirt nedstoppad i ett par jeans med önskvärd midjehöjd cirka mitten av 1970-talet, på plats hållna av ett ornamenterat läderskärp – och la just sista handen vid frisyren.

Och berättar att man, om man som honom inte längre förfogar över en fullständig kalufs, måste vara extra noggrann med ”de få strån man har så de hamnar där de ska”.

På väg in i vardagsrummet passerar vi samlartallriken av porslin, som hängts upp på kortväggen i hallen samma dag, och som utgör en del av hans merchandise inför andra soloskivan *Blåbärskungen*.

För det stora flertalet artister är kanske inte en samlartallrik av porslin det mest självklara merchandise-valet.

Det är den grafiska kreatören Petter Törnqvists – han har designat all hans tidigare merch – idé att göra tallriken.

– För en som jag som aldrig tidigare varit i porslinssvängen var det svårare än nånsin att gissa om det skulle bli fiasko eller succé. Men de sålde slut under mitt arbetspass på Systembolaget på lanseringsdagen, försäljningsmarginalerna är inte dom bästa på den typen av produkter, men det känns ändå som en milstolpe att bli tallrik.

Skivan *Blåbärskungen* var egentligen inte tänkt att bli till över huvud taget. Sommaren 2019 kom första soloskivan, *Brobrännaren*.

– Tanken var att jag året efter skulle fortsätta turnera på den skivan. Vi var i Norge och gjorde några spelningar vintern 2020. I slutet av februari spelade vi på Pustervik. När vi åkte ner snackades det mycket om viruset, men det kändes mer som ett löst rykte. Helgen efter skulle vi spela i Malmö, men den veckan vände allt och vi ställde in.

Och han insåg snart att han inte skulle turnera med *Brobrännaren* på ett bra tag.

David Ritschard var tidig med att sända livestreamade konserter från vardagsrummet i lägenheten, men lessnade på det ganska snabbt.

– När man spelar ute så är ju repertoaren ny för dom man möter på respektive ställe. Men när man sänder i sociala medier blir

det tjugigt, jag kände det ganska snabbt. Och jag ville inte tigga och mjölka pengar på Swish, hade min halvtidsanställning på Systembolaget kvar.

En handfull av låtarna på *Blåbärskungen* blev till under det han kallar för trivselkvällar tillsammans med Henric Hammarbäck – som under namnet H. Self släppte sin egen hyllade skiva *Broken live on* för några veckor sedan – när de såg till att träffas två kvällar i månaden.

– Vi hittade varandra. Då kom det låtar. De kvällar vi haft har också varit som en avslappningsventil för mig. Vi är nära vänner, så det har kommit organiskt.

Jag vill vara en ambassadör för flint-Sverige. Jag trimmade flinten igår. För nåt år sen var det mer som en hockeyfrilla, fast med flint.

SNETT BAKOM VARDAGSRUMSSOFFAN där han sitter kan man urskilja en bit av himlen i den gläntande balkongdörren.

Han pekar i den riktningen, mot balkongdörren och vidare bort över hustaken mot Enskededalen där han tidigare bodde i sju år, när han berättar om sin farmor Ingrid som nu bor på ett hem där, och skillingtrycken hon sjöng för honom när han var liten.

David Ritschard växte inte upp i ett musikaliskt hem. Men hans mamma uppfattade tidigt att han fångades av farmor Ingrids sång.

– Morsan såg det och peppade mig att ansöka till Botkyrka musikklasser – då bodde vi ute på pendellinjen, och kommunala Botkyrka musikklasser var ju liksom ful-Adolf Fredrik. Det var elever från hela Botkyrka, varje dag sjöng man i kör, alla fall nån lektion. Det tror jag var viktigt för att få kontroll över rösten. Det blev min första kontakt med gospel vilket jag tror undermedvetet bäddade för countryn.

Frågan hur han hittade till countrymusiken har han besvarat så många gånger att det börjar kännas uttjatat – han såg som tonåring filmen *Bonnie & Clyde* från 1967 där soundtracket är gjort av Flatt & Scruggs, renodlad traditionell bluegrass.

– Jag föll pladask för drivet – jag lyssnade på en del punk då, men tyckte det här var hårdare. Jag kunde inte tänka mig nåt häfti-

gare än att spela en breakdown eller en traditionell fiddle-tune och göra det autentiskt.

Bandet Spinning Jennies bildades, under tio år turnerade de och släppte fyra skivor. Men sången, hur han då använde rösten, är en stor skillnad mot hur han sjunger i dag.

– I traditionell bluegrass är det en massa ljusa mansröster som laserstrålar i stämmer. Då handlade det om att pressa upp rösten, bli tenor. Det är jag inte från början, det är först de senaste tre-fyra åren jag insett att det inte är det röstläget jag har. Det sättet att sjunga reducerar också berättandet, flyttar fokus från orden.

De senaste åren har han därför försökt

lägga sin sångröst där den känns mer bekväm, där den låter bäst i grunden.

– Det har gjort att jag gått ner lite i tonart. I countrymusiken öppnar det upp mycket mer för att sätta orden i fokus. Och det var nog undermedvetet jag insåg att där har jag en del mark att vinna. Jag tar det lite lugnare nu, låter orden leva. Vad som gör sig bäst för att berätta en historia.

Texterna på *Blåbärskungen* – precis som på förra skivan *Brobrännaren* – är destillerade, sepiatnade små vardagsbetraktelser, där både countrymusikens vemod och skillingtryckens vindlande narrativ återfinns.

– Jag var tidigt intresserad av texterna, historierna, det blev jag torsk på redan vid 12-13-årsåldern. Jag är säkert undermedvetet färgad av... jag tycker inte att det är så sexigt att dra upp Taube och Cornelis och Birger Sjöberg i det här sammanhanget, skillingtrycken, Fred Åkerström – det är ju inte sånt jag håller på med. Men det finns ju där, det är en del av min grund.

Låtarna handlar väldigt mycket om Stockholm – platsangivelser, gator, vattendrag, tunnelbanestationer – och tillvaron här, betraktad från södra sidan av stan. David Ritschard har aldrig bott inom tull, han växte upp i Huddinge, ”utmed pendellinjen Huddinge, Tullinge och Tumba”.

Från sena tonåren har han bott söder om ►

GEORGE JONES
Epic
Records
1983

stan utmed tunnelbanans gröna linje.

– Det är lite vanskligt att ha en stark Stockholmsprofil när man är ute och spelar i Värmland och Småland och Dalarna... man är ju på minus från början. De gillar inte Stockholmare, helt enkelt. De vet ju om Bajen-kopplingen, man får börja med att blotta strupen.

Hur hanterar du det läget från scenen?

– Jag måste visa att jag inte är en lokalpatriot på det hårda sättet, och att jag förstår deras lokalpatriotism. Ibland öppnar jag med att säga att jag också är lantis, född på Huddinge sjukhus och inte Södra BB som farsan. Sen är det ju det att det finns lokalpatriotism även inom Stockholm.

– Jag har nog aldrig känt en patriotism med Stockholm, utan det är kopplat till de södra förörterna och kopplat till Hammarby.

SEDAN SEX ÅR har David Ritschard en så kallad kombitjänst på Systembolaget i butiken längst ner på Folkungagatan. Han är dels rödvinsansvarig – ”en av de tyngsta postererna på ett Systembolag, och i mina ögon den kanske mest ärofyllda” – och samtidigt lokalvårdare och städare butiken på morgnarna.

Och det är oftast då melodierna kommer till honom.

– Det är ett litet fönster för mig när jag går på morgnarna med den här skurmaskinen – den brummar så in i helvete och jag är ensam i butiken. Det är en jätteskön situation att bara sjunga ut. Det är sällan jag sjunger ut så mycket som jag gör då jag går med skurmaskinen. För att jag är ensam och för att det här brummet finns där, det blir inte så explicit.

– Det är en jättenyttig ventil för mig att få sjunga ut på morgonen. Jag kan behöva det också, för jag är ingen morgonmänniska.

Han springer alltid till tunnelbanan. Utan undantag. Och hinner alltid, oftast springer han rakt in på tåget utan att behöva vänta.

– När jag sprungit till tunnelbanan har jag en ritual, den kommer utan att jag tänker på det. När jag sätter första foten på rulltrappans första steg så säger jag alltid till mig själv: ”Yes”. Då vet jag att jag klarat den här dan, att jag kommer att ta mig till jobbet, att jag kommer ta mig hem. Det är den här första delen som är den kritiska. Men jag klarar den alltid. Så jag klappar mig själv på huvudet och säger ”Yes”. Men alla har väl såna grejer för sig på nåt sätt?

Intill bokhyllan bakom honom står ett

Jag har nog aldrig känt en patriotism med Stockholm, utan det är kopplat till de södra förörterna och Hammarby.

piano. På väggen hänger en femsträngad banjo. Och vid sidan av en grön fåtölj där vi sitter står två gitarrfodral lutade mot väggen.

– Nu spelar jag aldrig gitarr, och det har jag lite dåligt samvete för. När jag fyllde trettio skramlade mina kompisar ihop till en Martin D-18. Ungefär samtidigt slutade jag spela gitarr. Efter att jag turnerat med bluegrassbandet i tio år med en sämre gitarr... Jag insåg att jag vill satsa mer på låtskrivande och entertainment.

– Då blir gitarren nåt som är i vägen. Jag gillar att använda kroppen på scenen, fokusera på sången och berättande och på kontakten med publiken.

Du använder inte gitarren för att skriva låtar?

– Nej. Tack vare den här tidiga musikutbildningen har jag fått en bra teoretisk

grund som sitter i skallen, jag behöver inte gitarren för att förstå hur ackorden ligger eller melodierna går. Jag har hur mycket melodier som helst i skallen som väntar på text, det är texterna som är det svåra.

DAVID RITSCHARD URSÄKTAR sig, går ut i köket. Kommer sedan tillbaka med en liten flaska mineralvatten och en assiett med vad som ser ut att vara en bunt salami. Han berättar att han aldrig fikar, att han nästan bara äter ost och korv.

– Jag kan bara sitta ner och äta varm mat om jag arbetat på Systembolaget från tidig morgon till, säg, 13.30, då är jag vrålhungrig. Men annars kan jag bara småäta lite i taget så här. Jag äter andalusiskt.

Han älskar torr sherry. Så pass innerligt

◀ **Han kallar sin grön-vita påse Teknikpåsen, har den alltid med sig. "Jag är som Skalman och har allt i den påsen. Det är mest skräp. Kalendrar, strumpor, lite verktyg som har med gitarren att göra".**

att han till helt nyligen tog en årslång paus från sherryn, "men nu har jag klivit på igen".

– Jag är lite så med de flesta livsmedel, jag blir helt torsk. Jag är periodare – nyss upptäckte jag hur jävla gott kycklingklubba är. Jag snöar verkligen in, det är så jag gjort musikaliskt också.

– Det passar också mig med kycklingklubba, som har den här stressen i kroppen och inte kan sitta ner i lugn och ro och äta varm mat på tallrik, förutom om jag arbetat halva dagen.

Han lutar sig tillbaka i soffan.

– Nu hör jag hur osympatiskt det här låter, när jag säger det. Men det är så jag fungerar. Jag kan bli bjuden på mat hemma hos nån. Men jag skulle aldrig kunna laga en måltid till mig själv och sätta mig ner och äta den. Jag har inte den ron i kroppen.

Han har heller inte ro i kroppen att läsa en bok, se en film eller följa en serie. Böckerna i bokhyllan läste han för länge sedan – bland titlarna märks Keith Richards *Livet*, en bok om vin, böcker av Ivar-Lo Johansson, Joan Jara, *Barn i stan*, en uppslagsbok om konst och Fjodor Dostojevskijs *Idioten*, *Pluras kokbok* plus något drygt hundratal till.

– Det har blivit en livsstil det här att jag har mitt vanliga jobb, sen när jag kommer hem så börjar det andra jobbet – det administrativa kring musiken. Jag har haft den rollen hela tiden. Men jag tror inte den är långsiktigt hållbar, jag har inte haft semester i mitt vuxna liv. Hela somrarna har varit att turnera sen sena tonåren.

I våras var han och hans livskamrat Agnes Odén, kallad "Nalle" – hon är också violinist i hans kompband Krokodiltårarna – på en spa-helg i Småland.

– Jag kände att här är jag isolerad, det var fuktigt i luften och avslappningsflöjter i högtalarsystemet. Jag började storgråta av plötslig avslappning. Jag tänker fortfarande på de där två nätterna. Jag längtar efter att få göra en sån spa-helg igen med Nalle.

Och efter att äntligen få gifta sig.

– Senaste året har jag ställt in tre bröllop i Katarina kyrka. Har inte känts värt det om inte svärmor och fan och hans moster kan komma på vigseln.

Han beskriver henne som sin stora kärlek

och livskamrat, de har varit tillsammans i tio år. Hon är, som sina föräldrar, riksspelman.

– Då går det inte för sig att gifta sig utan takhöjd och dånande fioler i ingångsmarschen. Jag längtar och tror det blir nu till våren. Utöver att agera spjutspets i bandet är "Nalle" också mitt ankare i vardagen, utan henne skulle jag kanske inte alls fungera.

Han berättar att de kvällen innan kom att diskutera idéer till fotograferingen.

– Jag tänker alltid att jag vill ligga i framkant, aldrig vara tråkig. Vi funderade på om man skulle... känner ni till Burt Reynolds? Ok. Känner ni till Christer Pettersson? De har en sak gemensamt.

Båda har fotograferats lättklädda, liggande.

– Vill ni att jag ska göra det, finner ni ett egenvärde i det, så är jag villig att göra det. I kalsonger, med Hank Williams-singlarna kanske, som döljer. Eller i kalsonger – men med boots och hatt?

Även om han använt cowboyhatten allt mindre på senare år.

– Jag vill vara en ambassadör för flint-Sverige. Jag trimmade flinten igår. För nåt år sen var det mer som en hockeyfrilla, fast med flint. Nu är det mer som en George Jones flint-frisyr.

– Jag måste hushålla om jag ska ha hatten på, håret blir lite vågigt av att ha det.

Innan han går iväg för att byta om hamnar vi i ett resonemang om att bli vuxen.

– Det är väldigt skönt att va vuxen och förstå var man kommer från och varför man

▲ I köket i lägenheten i Björkhammen med sin livskamrat Agnes Odén. Och en stycksak godis i handen. "Skotte eller Pigall, vilket är ert favoritgodis?"

DAVID ERIK RITSCHARD

ÅLDER: 32 år

BOR: Björkhammen

GÖR: Countrysångare, lokalvårdare och rödvinsexpert

AKTUELL: Med skivan *Blåbärskungen*, hans andra i eget namn. Och som nybliven samlartallrik i porslin, för tillfället utsåld.

blivit som man blivit, med olika beteenden, säkerhetsbeteenden, tvångstankar. Och varför ens föräldrar blivit som dom blivit. Man blir mindre dömande, får mer respekt och förståelse för att man själv går igenom saker som ens föräldrar gått igenom.

– Mina föräldrar var väldigt unga när de fick mig, jag är äldst av fyra syskon. Jag är 32 år nu, min morsa var tio år yngre när hon fick mig, och vad kom hon från för förhållanden? Man får en ökad förståelse.

Var kommer namnet Ritschard från?

– Mamma. Hon är delvis uppvuxen i Schweiz och Frankrike. Farsan var nog en av de första i Sverige att ta morsans namn när de gifte sig. Han hette Johansson och tyckte väl att Ritschard lät fräckt. Och det gör det ju. Det låter ju lite country. Men det är stavningen med sch som sabbar det lite.

– Det här med Schweiz också – att jag bara äter ost och korv, och dessutom gillar jag klockor.

Varför skivtiteln *Blåbärskungen*?

– 2018 var jag och bandet jag hade då, The Green Line Travelers, bokade till festivalen Stockholm Americana på Södra Teatern. Inför festivalen höjdes röster i sociala medier som menade att "blåbärsakterna" på lilla scenen skulle strykas för att skapa mer luft i programmet.

Året efter bokades han under eget namn med sitt kompband Krokodiltårarna.

– Jag fick ett par gliringar av folk i dyra denimprodukter och indianmönster för min Adidas-kostym, men spelningen kändes ändå helt ok.

Han lägger ungefär trettio sekunder varje morgon på att googla senaste träffarna på sitt namn, "för att se att det inte skrivits nåt obehagligt".

– Morgonen efter Stockholm Americana vaknade jag till Po Tidholms nästan sovjetiska hyllning i Dagens Nyheter av vårt framträdande. Där och då, i sängen, kröntes jag till "Blåbärskungen". På den vägen är det. ☺

VI HAR VÄNTAT SÅ LÄNGE

PÅ JUST DEN HÄR DAN

HAMMARBY
FOTBOLL

DAMERNA

3 Okt, 15:00 Hammarby IP Hammarby–Piteå
10 Okt, 15:00 Tele2 Arena Hammarby–AIK

HERRARNA

17 Okt, 15:00 Tele2 Arena Hammarby–AIK
24 Okt, 15:00 Tele2 Arena Hammarby–Östersunds FK

I GATUPLANET

85

unga romer mellan 13 och 25 år har fått svara på en enkät från Länsstyrelsen i Stockholm om hur de upplever utsatthet för antiziganism. De som deltog i studien är stolta över sin romska identitet. En majoritet hade erfarenhet av både trakasserier och en oro över att bli dåligt behandlade.

Många upplevde att beskrivningar av romer sällan eller aldrig var positiva och att de därför inte känner sig bekväma att säga att de är romer i skolan, på jobbet, på fritidsaktiviteten eller i sociala medier.

Köparnas svar på säljarnas tack-sms för Swish-köpet

"Jag läser just nu och hade glömt hur bra tidningen är."

"Jag och min tjej uppskattade verkligen den lilla pratstunden vi fick med dig på T-centralen. Så glada att vi stannade."

"Ibland får man läsa sånt som en vanlig blaska aldrig skulle publicera. Guld värt."

Kändes kul att se att du var tillbaka. Var ett tag sen jag såg dig."

Svar förmedlas till respektive säljare.

GATUSLANG

"Systembolagets kundvagnar är de som rullar lättast"

En realtidsobservation av **Tommy Jansson** när han står och säljer tidningen vid Bromma blocks.

JOHAN NILSSON

Rolf Stenderup har inte bestämt om han ska spela en tredje säsong hockey-bockey i vinter. Han värvades till Hammarby bandy från Gubbängens SK i tidiga tonår och spelade fyra år som mittfältare.

Hur blev bandy din sport?

– Jag gillade det bara, gav mig in i det. Det finns ju lite ytor i bandy att röra sig på. Jag har spelat hockey också, men det är inte min grej. Det är en jävla fart i bandy, just på grund av ytorna.

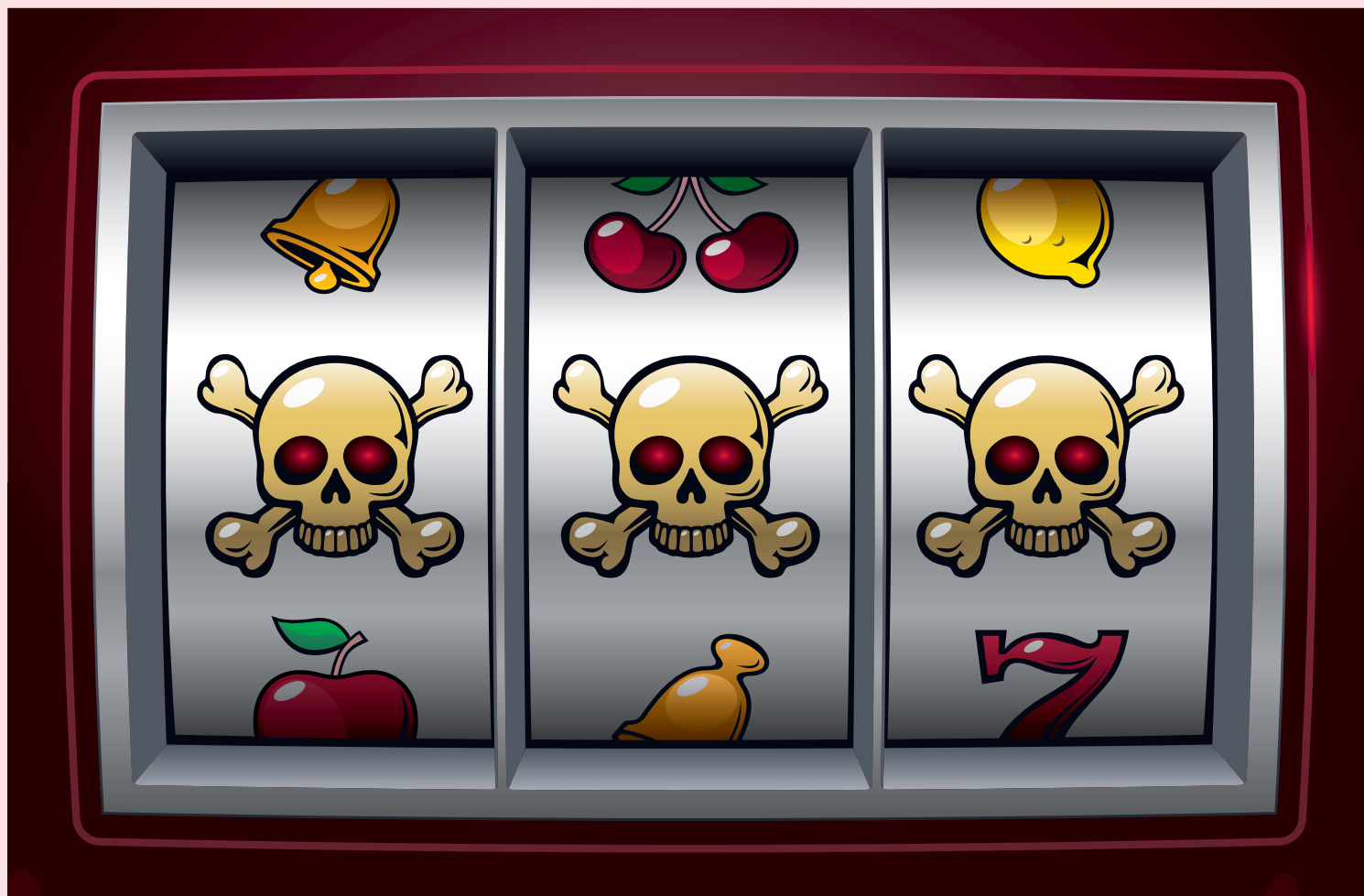
Var du bra på skridskor?

– Jag är det fortfarande. Jag spelar hockey-bockey i Farsta FF. Vi spelar på Farsta IP. Det är lite mer på gubbnivå, korpen. Om jag spelar nu i vinter blir det tredje året. Jag har inte bestämt mig ännu, de andra i

laget vill att jag ska spela, men vi får se. Jag har varit sjuk en del.

– Grejen med hockey-bockey är att man inte får lyfta klubban över knät. Där går det verkligen undan.

ULF STOLT

Förvärrat spelberoende under pandemin

– Svår grupp för vården att fånga upp

FÖR EN DEL personer med spelproblem har pandemin förvärrat situationen.

Arbete hemifrån och karantän-tid har inneburit en frestelse när dator och mobil alltid är nära till hands. Regeringen införde tillfälliga regleringar förra året som skulle fungera som en slags broms. En var att man fick spela för maximalt 5 000 kronor hos ett spelbolag. Regeringen har dock inre reglerat hur många spelbolag man får spela hos.

– Tanken är att det skulle verka hindrande, om det har fungerat vet vi inte än, säger Viktor Månsson, legitimerad psykolog som forskar om spelberoende.

Spelberoende är numer klassat som en beroendediagnos.

Tecknen på beroende är att man fortsätter att spela trots de negativa konsekvenserna, att det är svårt att sluta och att man har viss abstinens

Viktor Månsson

ANNA OLLSSON

när man inte spelar.

Det som är unikt med spelberoendet är att det handlar om att jaga ikapp förluster. Däremot går

hjärnans belöningsystem igång på samma sätt som vid andra beroenden, där lusten och njutningen ligger i förväntningarna.

– Det är som pirret i magen på julafton när man var barn innan man fick öppna paketet. Eller samma belöningsystem som när den som är alkoholberoende öppnar kapsylen på en ölflaska.

BEROENDET BLIR STARKARE ju kortare tid det är mellan insats och utfall.

Den som trycker på en spelmaskin

för att få tre körsbär i rad, och gör det igen och igen, har lättare att trilla dit än den som deltar i lotterispel på TV och köper en lott i början av veckan och sedan deltar i spelet på helgen.

– Även på sportspelen kan du göra många fler satsningar i dag. På en match kan det va att spela på antal gula kort, inkast och målgörare. Och det är en större risk för den som är

"Nästan sjuttio procent av samtalen till Stödlinjen handlar om nätkasino."

Viktor Månsson

spelberoende att göra fler satsningar.

Viktor Månsson säger att det är svårt för vården att fånga upp den som är spelberoende.

De söker för sömnproblem, relationsproblem, ångest och allmän oro, när den underliggande orsaken ofta är en väl dold hemlighet. Och återfallen är vanligare än vid andra beroenden, återfall som på en enda natt kan rasera familjens ekonomi och ställa till med stora problem på kort tid.

Sju av tio som spelar är män och de spelar i större utsträckning än kvinnorna på sportspel. Kvinnorna spelar casinospel, framför allt de i åldern 45-55, en grupp som tidigare satt på bingohallar.

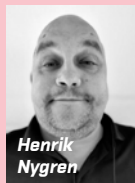
– Nästan sjuttio procent av samtalen till Stödlinjen, som är en hjälplinje för spelberoende, handlar om nätkasino. Även om det kan tyckas att insatserna på nätkasino inte är

"De som hör av sig till oss har ofta bränt alla broar."

DEN SOM ÄR spelberoende är duktig på att ljuga och manipulera och expert på att dölja både skulder och ångest. Det är ett beroende som inte syns utanpå, säger Henrik Nygren, rådgivare på Spelberoende Föreningen Stockholm.

– De som hör av sig till oss har ofta bränt alla broar. Vissa har inte betalt hyran på ett halvår, familjen håller på att splittras och de är på väg att få sparken. Vi blir slutmålet.

När de kommer i kontakt med Spelberoende Föreningen Stockholm är det ofta första gången de pratar med någon om sitt problem. Skamkänslan är stor. Genom föreningens självhjälpsgrupper får de träffa andra i samma situation.

Henrik Nygren

Han säger att återfallsrisken är större än vid andra beroenden och alltid lurar runt hörnet.

– När saker och ting börjar ordna upp sig igen kanske man tänker på pengarna man vann till den där Thailandresan för några år sen. Det man inte tänker på är de andra 85 Thailandresorna som det kostat på vägen dit.

Flest samtal och besök får Spelberoende Föreningen Stockholm nu när mörkret faller. De som kontaktar dem är ett tvärsnitt av Stockholms befolkning.

GERD ERIKSSON

så höga blir de i slutändan det, om du satsar femtio kronor på varje spinn och kan göra det med tre sekunders mellanrum.

VIKTOR MÅNSSON SÄGER att det finns mycket skamkänsla kring spelberoende och att merparten av de som skulle behöva det inte söker hjälp. Man kan vända sig till både sin kommun och sjukvården och i Stockholm finns Beroendecentrum, som hanterar även spelberoenden.

Vad är det för vård man får?

– Det är kognitiv beteendeterapi och motiverande samtal. Och så kan kommunen hjälpa till att bringa reda i ekonomin.

En person med ett spelberoende kan vara mycket lönsam för spel företagen. Viktor Månsson tycker att det är viktigt att spelbolagens tar sitt ansvar genom att uppmuntra perso-

ner att sätta gränser för sitt spelande och att inte kontakta personer som stängt av sig från spel.

GERD ERIKSSON

SPEL OCH HÄLSA

30 000 personer deltar just nu i en nationell undersökning om spel och hälsa. Undersökningen är en del i en större, långsiktig studie som är en av världens mest omfattande på området. Folkhälsomyndigheten har fått i uppdrag av regeringen att genomföra den.

– För att förstå sambandet mellan spel och hälsa är det lika viktigt att få in svar från de som spelar mycket, som från de som inte spelar alls, säger Ulla Romild, utredare på FHM.

Datainsamlingen sker via SCB och pågår till slutet av oktober.

Fler vräkta barnfamiljer i Stockholms kommun

NU KOMMER NY statistik från Kronofogden som visar att fler barnfamiljer i Stockholms kommun vräktes under januari-juni 2021 jämfört med januari-juni 2020. Det var 12 vräkningar första halvåret i år där 25 barn var berörda. Detta trots att det var en pandemi som påverkade människor på många olika sätt, inte minst ekonomiskt.

"Det är 15 fler barn som vräkts i år jämfört med samma period förra året."

Vräkningarna skedde både från privata fastighetsvärdar och från allmännyttan.

– Det är 15 fler barn som vräkts i år jämfört med samma period förra året. Och det är väldigt svårt för mig att säga varför hyresvärdarna

KRISTIN VIKSTRÖM / KRONOFOGDEN

har vräkt hyresgästerna, det får hyresvärdarna svara på, säger Davor Vuleta som är analytiker på Kronofogden.

Han säger att när Kronofogden kommer in i vräkningsprocessen är ofta ett beslut om avhysning redan taget. Han skulle önska att hyresvärdarna och socialtjänsten kunde hitta en lösning tillsammans långt tidigare.

– Sen skulle jag önska att det inte var så skamligt att prata om skulder. Pratar man med hyresvärdaren och socialtjänsten om skulder i ett tidigt skede kanske en del av vräkningarna skulle kunna undvikas.

GERD ERIKSSON

15 187

var antalet vakanser i Stockholm under andra kvartalet i år, det utgör 42 procent av alla vakanser i landet. Brist på högutbildad kompetens och en dysfunktionell bostadsmarknad är några av orsakerna, enligt Stockholms handelskammare. Flest vakanta tjänster finns i dagsläget inom företag för informations- och kommunikation, juridik, ekonomi, vetenskap och teknik.

FÖRETAGSPRENUMERATION

Med en företagsprenumeration hjälper du och ditt företag till att göra Stockholm till en bättre stad för oss alla att bo i. Vill ni också företagsprenumerera på Situation Sthlm och synas med er logotyp på denna sida? Kontakta oss:

Herman Sundgren (herman@situationsthlm.se), tel: 08-545 953 94

ZBK

AL
ATRIUM LJUNGBERG

BRANDKTORET
Förädlings- och fastighetsförvaltning

Abaton
PRODUKTION AB

ASSA ABLOY

Brunnberg & forshed

Acne 艾可尼

Autoexperten

BYGGMÄSTAREFÖRENINGEN
BF

adda
Ett företag inom SKR

ARVET

BYGGNADS

FCG

STIFTELSEN OSCAR HIRSCHIS MINNE

advokatfirman sallnäs

Capio Geriatrik

Flinks JÄRN

HMxW arkitekter

investor

ADVOKATFIRMAN ÅBERG & CO

Capio Psykiatri

FLOWY

hiQ

JANKE
WIKHOLM

ADVOKATBYRÅN
Thomas Bodström

AXFAST
UTVALDA LÄGEN

CEDERQUIST

FOURSIDE

HRM
Affärsutveckling
Relationer med affärsfrekar

JM

afa
FÖRSÄKRING

BESQAB

OR
CERTE REVISION

Fora

JÖRGENSENS RÖR AB

Akademikerförbundet SSR

BENGT DAHLGREN

CHINA TEATERN

gibon

Hyresgästföreningen

Kamasa-TOOLS

Akademikernas a-kassa

bergkrantzarkitekter

SILZOLA
Gröna Lund

IKANO
Bostad

Kommunal.

ALLBA

BOLIDEN

COWI

Grönsakshallen
Sorunda

INDUSTRI VÄRDEN

ANDERS BODIN FASTIGHETER

Bonnier Fastigheter

DANVIKSHEM

H2M

Indutrade
Industrial Components

KPA

apoteket

BOBY
BOTKYRKABYGGEN

dina Dina Försäkringar

HAMMARBY IF

inplenion.

KSF KONSUMENT FÖRENINGEN STOCKHOLM

DYBECK BYGG

HAMMER & HANBORG

Effekt
Konsult & Fastighetsförvaltning AB

HANSA PROJEKT

EM
EINAR MATTSSON

HEBA
FASTIGHETS AB

iiriiiis
utvecklingscenter

Ersta diakoni

Hertz

IT-UNDERHÅLL
STOCKHOLM AB

FAMILJEBOSTÄDER

Hedström & Taube | gruppen

FF Profilreklam AB

inResonance
Always in Tune

adda
Ett företag inom SKR

ARVET

BYGGNADS

FCG

STIFTELSEN OSCAR HIRSCHIS MINNE

advokatfirman sallnäs

Capio Geriatrik

Flinks JÄRN

HMxW arkitekter

investor

ADVOKATFIRMAN ÅBERG & CO

Capio Psykiatri

FLOWY

hiQ

JANKE
WIKHOLM

ADVOKATBYRÅN
Thomas Bodström

AXFAST
UTVALDA LÄGEN

CEDERQUIST

FOURSIDE

HRM
Affärsutveckling
Relationer med affärsfrekar

JM

afa
FÖRSÄKRING

BESQAB

OR
CERTE REVISION

Fora

JÖRGENSENS RÖR AB

Akademikerförbundet SSR

BENGT DAHLGREN

CHINA TEATERN

gibon

Hyresgästföreningen

Kamasa-TOOLS

Akademikernas a-kassa

bergkrantzarkitekter

SILZOLA
Gröna Lund

IKANO
Bostad

Kommunal.

ALLBA

BOLIDEN

COWI

Grönsakshallen
Sorunda

INDUSTRI VÄRDEN

ANDERS BODIN FASTIGHETER

Bonnier Fastigheter

DANVIKSHEM

H2M

Indutrade
Industrial Components

KPA

apoteket

BOBY
BOTKYRKABYGGEN

dina Dina Försäkringar

HAMMARBY IF

inplenion.

KSF KONSUMENT FÖRENINGEN STOCKHOLM

KUNGSLEDEN

Liljevalchs

Sandart&Partners

Stockholmshem

M Ekholms konsulttjänst AB

Mekonomen

MEMFIS

Mgruppen SVENSKA MANAGEMENTGRUPPEN

Wallenberg Foundations AB

MIKAs Etabl. 1986 STOCKHOLM

Nordins Svets AB BO NORDIN AB

norrenergi

WÄSTBYGG våra hem

ÅRETS SÄLJARE

När företagen prisar sina säljare för fantastiska resultat och överträffade mål är det röda mattor, konfettikanoner och högljudda applåder i en fullsatt konferenslokal. Men de största framgångarna prisas inte alls, de som sker på trottoaren, utanför tunnelbanenedgången eller i ett gathörn du passerar. Det är där Situation Sthlms tidnings-säljare kämpar varje dag för att skapa sig en väg bort från hemlöshet, utsatthet och missbruk. Därför förtjänar Lena och alla andra 200 säljare utmärkelsen Årets Säljare.

Köp Situation Sthlm av någon av dem i dag.

SITUATION
S T H L M

"De med störst plattform har störst ansvar att kommunicera." – Greta Thunberg inför Climate Live Sweden.

"Vissa sidor har tecknats fler än en gång."

Bim Eriksson

TECKNAT Serieromanen *Baby Blue* – en dystopi i Stockholmsmiljö, fritt inspirerad av Karin Bojes roman *Kal-locain* – har tagit form under fyra års tecknande, ibland sex till tolv timmar per dag, på A3-papper med linjal, suddgummi, blyertspenna och tusch.

– Jag började teckna en scen, sjukhusscenen och deras samtal där. Jag fick en bild då av det här obehagliga samhället och vårdmottagningen. Det var nånstans utifrån det som historien började nystas upp.

– Jag har ju jobbat med den i fyra år så den har förändrats ganska mycket, storyn blivit tydligare under vägen.

Bim Eriksson är skolad i animation, mycket av hennes inspiration kommer från filmen – där dialogen är viktig.

JOHANNA ARNSTRÖM

Karin Broos skapar unik filmaffisch

FILM I år är det femtio år sedan Luchino Viscontis film *Döden i Venedig* hade premiär. Rollen som "Tadzio" spelades av Björn Andrésen. Han var 15 år och utnämndes av regissören till "världens vackraste pojke".

Inför biopremiären av dokumentärfilmen *Världens vackraste pojke* av Kristian Petri och Kristina Lindström, har konstnär Karin Broos skapat en unik filmaffisch:

– När jag såg filmen blev jag oerhört starkt drabbad och berörd. Hur en så känslig, begåvad och alldeles för ung pojke blir så exploaterad. Det är hans sårbarhet och ensamhet jag försöker fånga i bilden.

ULF STOLT

– Jag börjar skriva dialogen ganska löst till en scen. Sen kanske jag skissar upp lite för att förstå hur sidorna ska se ut ganska grovt. Jag försöker jobba med nån typ av rytm.

Flera av sidorna har ritats om många gånger, både som skisser och som färdiga, tuschade bilder.

– Om man ritat sex till tolv timmar varje dag i fyra år så utvecklas man ju ritmässigt. I början kan det vara

lite trevande, sen blir man säkrare och säkrare på den stilen och de karaktärer man ritat.

– Det kan därför bli att jag går tillbaka och ritat om. Så vissa sidor kan ha ritats fler än en gång, både i skisstadiet och i tuschandet. Kikar man efter det kan man nog se att det blir som en utveckling i tecknandet, detaljer.

ULF STOLT

Situation Sthlm-medarbetare släpper bok

REPORTAGE Journalist Maria Hagström och fotograf Martina Holmberg – båda mångåriga medarbetare på Situation Sthlm – har under flera år rest runt i Stockholm och världen och gjort reportage från platser där kvinnors frihet

är begränsad. Och låtit kvinnorna de mött berätta om hur det är att leva i en kvinnas värld.

Nu har de samlat sina bilder och reportage i boken *In a WoMANs world*.

I boken finns ett

reportage om våld i nära relationer där några av Situation Sthlms säljare medverkar. Samt ett bildreportage om prostitution i utställningen, med fokus på en kvinna i Stockholm.

Vernissage och bokrelease på Galleri Kontrast 9 oktober.

ULF STOLT

Värt att kolla upp:

Gabrielland

Jack Werner

PODD Om 13-åriga Gabriel från Vallentuna, om Urban Exploration och de tunnlar och rum under staden som ska vara låsta och otillgängliga.

Springtime in New York

Bob Dylan

CD-BOX När det rör en Nobelpristagare i litteratur är allt av intresse. Även det till synes riktninglösas i början av 80-talet.

Memories out of hand

Jesper Waldersten

UTSTÄLLNING Målningar, röster, ord och bok. På Cecilia Hillström Gallery från 30 september.

FÖLJ OSS PÅ INSTAGRAM

@situationsthlm

DÅTID STHLM

OKTOBER 2013

MARTIN "E-TYPE" ERIKSSON öppnar butiken "Aifur plunder" i anslutning till sin restaurang: "När fanns det senast en seriös vikingaaffär i Gamla stan? Tusen år sedan?".

Pappan till de två pojkar som bränts inne i ett fritidshus på Dalarö och som misstänks för mordbrand, häktas.

Om en dryg månad passerar kometen Ison, meddelar Astronomiska sällskapet.

Stockholms tidigare länspolismästare Göran "Kaptan Klänning" Lindberg – dömd till sex års fängelse för bland annat grov våldtäkt, våldtäkt, misshandel, köp av sexuell tjänst och koppleri – slåss för att få obebakade permissioner. Men enligt psykologen på Saltvik som utvärderat honom är han ännu farligare nu än när han började avtjäna straffet.

Komikerna Soran Ismail och Magnus Betnér hyllas för sin föreställning *En skam för Sverige*.

Sverigedemokraterna tippas få över 12 procent i valet nästa år, en dubbling av valresultatet 2010. Vilket oroar partiledningen, enligt en källa till Aftonbladet, då partiet har "svårt att se att vi skulle klara av att fylla de platserna med kompetent folk".

En polisman – på fritiden har han varit statist i några *Beck*-filmer – och hans sambo åtalas för att ha sålt polisuniformer på nätet. Under några månader förra året stal mannen polisjackor, t-shirts, overaller, jackor, byxor och axelklaffar med polisemblemen från sin arbetsplats och sålde på Tradera.

Enligt Brottsförebyggande rådet ökar våldet i den kriminella gängmiljön. De pekar på att gängen har en god tillgång till vapen och att det grova skjutvapenvåldet är något vi får leva med framöver.

ISTOCKPHOTO

Lukas Moodyssons sjunde långfilm *Vi är bäst!*, om de 13-åriga Södertjejerna Bobo och Klara, har premiär.

SOCIALFÖRVALTNINGEN NOTERAR ATT allt fler tiggande EU-medborgare tar med sig sina små barn till Stockholm. Man beräknar att det finns cirka 200 EU-medborgare i stan.

De afghanska tolkar som jobbat för den Natoleda svenska Isafstyrkan, med huvudbas i Mazar-i-Sharif i norra Afghanistan, har ännu inte fått besked om de får asyl i Sverige. Förra året sökte 24 tolkar, utsatta för talibansympatisörers hot, asyl i Sverige.

CSN stänger vissa dagar ner sina telefoner för att få tid att ta hand om alla ärenden som blivit liggande. Somliga studenter har fått vänta över 4 veckor på sina utbetalningar.

Miljöpartiet får nej på sitt förslag att placera ut bikupor i Humlegården och andra parker på Östermalm.

De tre ledande betalningsalternativen att använda med mobilen är Bart, SEQR och WyWallet.

Enligt Ungdomsjouren är Frid-

STADEN BJUDER IN TILL TÄVLING OM ATT BYGGA ENERGISNÅLA LÄGENHETER MED MÖJLIGHET TILL GRÖN ODLING.

hemsplan ingen bra plats att vistas på nattetid för unga personer.

Staden bjuder in till tävling om att bygga energisnåla lägenheter med möjlighet till grön odling, när man planerar att nya bostadsområden i Rågsved och Nockebyhov ska bli Stockholms nya miljöpetsområden.

CROSSFIT ÄR DEN nya träningsstrenden.

Fyra unga män skjuts i Tensta – en av dem är allvarligt skadad, de andra tre lindrigt skadade.

Pocketstället – företaget som säljer pocketböcker i dagligvaruhandeln – får med sina borgenärer på en rekonstruktionsplan.

Svartsjöanstalten på Färingsö åläggs att skadesanera och städa, sedan hälsovårdsinspektörer mötts av damm och musbajs vid inspektionen.

4,2 miljoner övernattningar på hotell, vandrarhem, stugor och campingplatser i Stockholms stad under årets första sju månader.

Härvan kring nätpedofilen i Husby växer. Polisen letar nu efter fler offer för mannen. I nuläget finns 20 anmälningar mot mannen.

Enligt Brottsförebyggande rådet ökar våldet i den kriminella gängmiljön. De pekar på att gängen har en god tillgång till vapen och att det grova skjutvapenvåldet är något vi får leva med framöver, enligt en expert vid Brå.

En man i en ICA-butik i Sundbyberg får av misstag frätande rengöringsmedel i stället för mjölk i sin kaffekopp. Mannen får frätskador ner i magen och förs med ambulans till sjukhus.

ULF STOLT

OKT

1962 Den första James Bond-filmen med Sean Connery, *Agent 007 med rätt att döda*, baserad på Ian Flemings roman *Döden på Jamaica*, har världspremiär.

1926 Författaren A. A. Milnes berättelse om den vänliga björnen Nalle Puh och hans vänner, publiceras för första gången i bokform i Storbritannien.

2020 Skådespelaren Sean Connery, han spelar James Bond i sju filmer, avlider 90 år gammal. Asteroiden 13070 Seanconnery är uppkallad efter honom.

WyWallet

FAKTA

WyWallet, en betaltjänst för mobiltelefon, lanserades sommaren 2012.

1 augusti 2010 trädde en betaltjänstlag i kraft. Tillsammans med Lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och Lagen om elektroniska pengar förbjöds vissa typer av anonyma elektroniska betalningar. För att hantera lagkraven och Finansinspektionens tillstånd bildade några mobiloperatörer företaget 4T, som tillhandahöll WyWallet.

WyWallet upphörde att fungera 25 maj 2018.

ANVÄNDNING

WyWallet kunde användas till olika former av betalningar med telefonen – SMS-betalningar, ladda kontantkort, handla på internet eller skicka pengar till andra privatpersoner. SMS-köp kunde betalas på mobilfakturan om man hade ett privat abonnemang, övriga betalningar krävde att man kopplade ett kort till WyWallet-appen eller fick en separat faktura. Hade man ett företagsabonnemang kunde man inte få köpet på fakturan.

På grund av kravet på kundkännedom tyckte många att det var både krångligt och onödigt att registrera sig för att kunna betala med SMS. Appen sågs heller inte som särskild användarvänlig, det förekom dolda avgifter och det var inte helt tydligt hur företaget hanterade informationen om sina användare.

Biljetter i lokaltrafiken, parkeringsbiljetter och gåvor till olika insamlingsorganisationer var de vanligaste SMS-betalningarna. SMS-köp minskade successivt i mitten av 2010-talet och företag – exempelvis hjälporganisationer, parkerings- och trafikföretag – utvecklade i stället egna betalappar.

Med tiden blev Swish det ledande kontantlösa betalsystemet, kopplat till telefonen.

"Jo, får man ha solglasögonen på sig på bilden?"

NAMN: Sofia Nielsen

BOR: Lidingö

GÖR: Retuschör/Bildbehandlare.

Du kom gående med väldigt bestämda steg?

– Jag har bråttom, ska möta en kollega och äta lunch.

Brukar du åka in till stan och äta lunch?

– Ibland. Faktum är att min man har en lunchrestaurang i Münchenbryggeriet, men vi ska faktiskt inte äta där... egentligen borde vi väl det men vi ska äta på stan.

– Hon jag ska träffa och äta lunch med är fotograf, faktiskt. Jo, får man ha solglasögonen på sig på bilden?

TEXT **ULF STOLT**

FOTO **MAGNUS SANDBERG**

A-kassan är viktigare än någonsin.

Gå med i dag på
akademikernasakassa.se

Akademikernas a-kassa är Sveriges största a-kassa. Hos oss är 750 000 akademiker med för att känna trygghet om det oförutsedda händer. Läs mer på akademikernasakassa.se

Blippa American Express, Mastercard eller Visa när du ska resa med SL. Läs mer på sl.se

